

DF-120

December-2021

B.Com., Sem.-III**CE-201-A : Cost Accounting – 1**
(Advance A/c & Auditing / Cost Accounts)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

- નીચેના પૈકી કોઈપણ 2 ના જવાબ આપો : 40
1. પડતર હિસાબી પદ્ધતિનો અર્થ સમજાવી, પડતરનાં હિસાબોના ફાયદા અને ગેરફાયદાઓની ચર્ચા કરો. 20
2. (A) સ્ટોર્સ ડીપાર્ટમેન્ટમાંથી નીચેની વિગતો મેળવવામાં આવી છે, ખરીદી શોધો : 10
વિગતો	₹
શરૂનો સ્ટોક	50,000
સંરેરાશ સ્ટોક	70,000
માલસામાન ફેરબદલી દર	4 વખત
- (B) એક કંપનીએ વાપરેલ માલસામાનના વ્યવહારો નીચે મુજબ છે. 10
- ભારિત સંરેરાશ પદ્ધતિ મુજબ સ્ટોક પત્રક તૈયાર કરો.

તારીખ	આવક જથ્થો એકમો	એકમ દીઠ ભાવ (₹)	જાવક જથ્થો એકમો
4-12-2020	200	4.2	–
16-12-2020	250	4.56	–
21-12-2020	–	–	250
27-12-2020	300	5	–
29-12-2020	–	–	400

3. એક કામદારને એક કામ પુરું કરવા માટે 240 કલાક આપવામાં આવે છે, પરંતુ તે કાર્ય 180 કલાકમાં પૂર્ણ કરે છે. તેને કલાકનાં ₹ 40 નાં દરથી વેતન ચુકવવામાં આવે છે. ઉત્પાદનમાં માલસામગ્રીની પડતર ₹ 1,600 અને કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ પ્રત્યક્ષ મજૂરીનાં 100 % છે. 20
- નીચેની યોજના મુજબ વસ્તુની કારખાના પડતર શોધો.
- (i) કાર્ય વેતન યોજના
(ii) સમય વેતન યોજના
(iii) હેલ્સી પ્રીમિયમ યોજના
(iv) રોવેન પ્રીમિયમ યોજના

4. એક કંપનીમાં ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો છે અને બે સેવા વિભાગો છે :

20

કંપનીનાં ચોપડેથી નીચે જણાવેલ આંકડાઓ લેવામાં આવ્યાં છે.

(1)	ભાડું અને કરવેરા	₹ 20,000
(2)	સામાન્ય દીવાબત્તી	₹ 2,400
(3)	પરોક્ષ મજૂરી	₹ 6,000
(4)	પાવર	₹ 6,000
(5)	ચંત્રો ઉપર ઘસારો	₹ 40,000
(6)	પરચુરણ ખર્ચ	₹ 40,000

વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે :

નં	વિગત	ઉત્પાદન વિભાગ			સેવા વિભાગ	
		A	B	C	D	E
1.	રોકેલી જગ્યા (ચો. મી.)	4,000	5,000	6,000	4,000	1,000
2.	વીજળીનાં પોઈન્ટ	20	30	40	20	10
3.	પ્રત્યક્ષ મજૂરી (₹)	12,000	8,000	12,000	6,000	2,000
4.	ચંત્રોના હોર્સ પાવર	120	60	100	20	—
5.	ચંત્રોની કિંમત (₹)	1,20,000	1,60,000	2,00,000	10,000	10,000

સેવા વિભાગનાં ખર્ચાઓ નીચે મુજબ જાળવવામાં આવે છે :

	A	B	C	D	E
D	20%	30%	40%	—	10%
E	40%	20%	30%	10%	—

તૈયાર કરો :

- (1) શીરોપરી ખર્ચની જુદા જુદા વિભાગો વચ્ચે વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક
- (2) સેવા વિભાગના ખર્ચની ઉત્પાદન વિભાગો વચ્ચે જાળવણી દર્શાવતું પત્રક

વિભાગ - II

5. નીચે આપેલ પેટા પ્રશ્નોના એક કરતા વધુ જવાબો આપેલા છે. તે પૈકી ફક્ત એક જવાબ સાચો છે. સાચો જવાબ નક્કી કરો : (કોઈપણ પાંચ)

10

- (1) રસાયણ ઉદ્યોગમાં કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે ?
- (A) પ્રક્રિયા પડતર (B) સંચાલન પડતર
(C) જોબ પડતર (D) એકમ પડતર
- (2) ટેલીફોન બિલ નીચેમાંથી કયા ખર્ચમાં સમાવી શકાય ?
- (A) અર્ધ ચલિત ખર્ચ (B) સ્થિર ખર્ચ
(C) ચલિત ખર્ચ (D) એકપણ નહીં
- (3) કઈ પદ્ધતિમાં છેલ્લે ખરીદેલ માલ સ્ટોકમાં હશે ?
- (A) લિક્ષો પદ્ધતિ (B) ફિક્ષો પદ્ધતિ
(C) ભારિત સંરેરાશ પદ્ધતિ (D) નિશ્ચિત ભાવ પદ્ધતિ
- (4) કઈ પદ્ધતિમાં પહેલો ખરીદેલ માલ સ્ટોકમાં હશે ?
- (A) ફિક્ષો પદ્ધતિ (B) લિક્ષો પદ્ધતિ
(C) ભારિત સંરેરાશ પદ્ધતિ (D) પ્રમાણ ભાવ પદ્ધતિ
- (5) હેલસી યોજના મુજબ બોનસની ગણતરી નીચે મુજબ થાય છે.
- (A) સમય વેતનના 20 % લેખે (B) બચાવેલ સમયના 33 %
(C) બચાવેલ સમયના 50 % (D) ઉપરોક્તમાંથી એકપણ નહીં
- (6) કામદારને દિવસ દરમિયાન અપાતી રીસેસનો સમય -
- (A) અનઉત્પાદક સમય ગણાતો નથી.
(B) અસામાન્ય અનઉત્પાદક સમય છે.
(C) સામાન્ય અનઉત્પાદક સમય છે.
(D) ઉપરોક્તમાંથી એકપણ નહીં

- (7) સેવા વિભાગોના ખર્ચની ક્ષણવણી કરવા માટે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે ?
- (A) લઘુત્તમ વર્ગ પદ્ધતિ (B) તુલના પદ્ધતિ
(C) આલેખ રજૂઆત પદ્ધતિ (D) પ્રત્યક્ષ પદ્ધતિ
- (8) નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિ પણ પુનરાવર્તિત ક્ષણવણીની પદ્ધતિ છે ?
- (A) સરેરાશ પદ્ધતિ (B) આલેખ રજૂઆત પદ્ધતિ
(C) પરોક્ષ પદ્ધતિ (D) પ્રયત્ન અને ભૂલની પદ્ધતિ
- (9) ડીલીવરી વાનનાં ખર્ચનો સમાવેશ _____ માં થાય છે.
- (A) કારખાના ખર્ચ (B) વહિવટી ખર્ચ
(C) ઓફિસ ખર્ચ (D) વેચાણ ખર્ચ
- (10) ઓઈલ, ગ્રીસ વગેરેનો સમાવેશ _____ માં થાય છે.
- (A) પ્રત્યક્ષ માલસામાન (B) પ્રત્યક્ષ મજૂરી
(C) પરોક્ષ મજૂરી (D) પરોક્ષ માલસામાન
- _____

Seat No. : _____

DF-120

December-2021

B.Com., Sem.-III

CE-201-A : Cost Accounting – 1
(Advance A/c & Auditing / Cost Accounts)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Section – I

Attempt any **two** : **40**

1. Explain meaning of Cost Accounting. Discuss the advantages and limitations of Cost Accounting. **20**

2. (A) The following data were obtained from the Stores Dept. Find out purchases : **10**

Particulars	₹
Opening stock	50,000
Average stock	70,000
Inventory Turnover Ratio	4 times

(B) From the following transactions of purchases and issues of material, Prepare stock Register as per Weighted Average Method. **10**

Date	Receipts Quantity in Units	Rate per unit (₹)	Issues Quantity in units
4-12-2020	200	4.2	–
16-12-2020	250	4.56	–
21-12-2020	–	–	250
27-12-2020	300	5	–
29-12-2020	–	–	400

3. A worker has been allowed to complete a work in 240 hours, but he completes the work in 180 hours. Labour rate per hour is ₹ 40. If cost of material is ₹ 1,600 and factory overheads are 100 % of direct labour, find out factory cost as per following methods. **20**

- (i) Piece Rate System
- (ii) Time wage Plan
- (iii) Halsey premium plan
- (iv) Rowan premium plan

4. In one company there are three production departments and two service departments.

The following figure are available from its books :

20

(1)	Rent and Taxes	₹ 20,000
(2)	General lighting	₹ 2,400
(3)	Indirect Labour	₹ 6,000
(4)	Power	₹ 6,000
(5)	Depriciation on Machine	₹ 40,000
(6)	Misc. Expenses	₹ 40,000

The following was additional information :

No.	Particulars	Production Dept.			Service Dept.	
		A	B	C	D	E
1.	Area occupied (Sq.Mrs.)	4,000	5,000	6,000	4,000	1,000
2.	Light Points	20	30	40	20	10
3.	Direct Labour (₹)	12,000	8,000	12,000	6,000	2,000
4.	Horse Power of Machine	120	60	100	20	–
5.	Cost of Machines (₹)	1,20,000	1,60,000	2,00,000	10,000	10,000

The expenses of Service Departments are allocated as under :

	A	B	C	D	E
D	20%	30%	40%	–	10%
E	40%	20%	30%	10%	–

Prepare :

- (1) Statement of distribution of overheads among various departments.
- (2) Statement of dtribution of expenses of service departments to production departments.

Section – II

5. In the following sub-questions, more than one answer is given, of which only one answer is correct. Select the correct answer. (any **five**) **10**
- (1) In chemical industry which method is used ?
- (A) Process Costing   (B) Operating Costing
(C) Job Costing   (D) Unit Costing
- (2) Telephone bill is included in which of the following expenses ?
- (A) Semi-Variable Expenses   (B) Fixed expenses
(C) Variable expenses   (D) None of the above
- (3) In which method goods remain in the stock of last purchase ?
- (A) LIFO method   (B) FIFO method
(C) Weighted Average method   (D) Fixed Price method
- (4) In which method stock consists of first purchase ?
- (A) FIFO method   (B) LIFO method
(C) Weighted Average method   (D) Standard Price method
- (5) Bonus as per Halsey method is calculated at -
- (A) 20 % of time wages   (B) 33 % of time saved
(C) 50 % of time saved   (D) None of these
- (6) Recess time to worker during the day is -
- (A) Not considered as unproductive
(B) Abnormal unproductive time
(C) Normal unproductive time
(D) None of the above

(7) Which method is used for apportioning service department expense ?

- (A) Least Square Method
- (B) Comparison Method
- (C) Graphic Presentation Method
- (D) Direct Method

(8) Which method is also a repeated distribution method ?

- (A) Average Method
- (B) Graphic Presentation Method
- (C) Indirect Method
- (D) Trial and Error Method

(9) Delivery Van exps. are included in -

- (A) Factory Cost
- (B) Administrative cost
- (C) Office Cost
- (D) Selling Cost

(10) Oil, grease, etc. are included in -

- (A) Direct Materials
  - (B) Direct Labour
  - (C) Indirect Labour
  - (D) Indirect Materials
-